

universitātes avīze

IZNĀK KOPŠ 1922. GADA
25. SEPTEMBRA

Pirmdiena, 1997.gada 24.februāris

№ 10

VELTĪJUMS

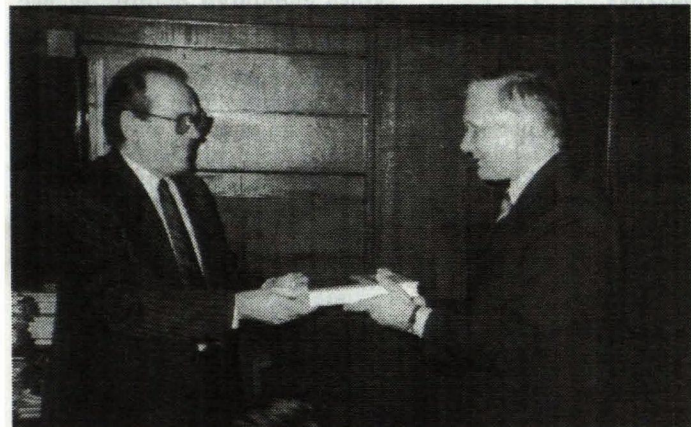
Mums "Universitātes Avīze" ir viena,
Ko lasa studenti un ciema,
Jo vienmēr tā ir studējošo pusē,
Par politiskām intrigām tā klusē.
Ir labi, ka tās tirāža ir celta,
Jo avīzei daudz uzmanības velta,
Mums vecākas avīzes vairs Rīgā nav,
Tā iznāk gandrīz 75 gadus jau!
Lai vienmēr studenti tad lasa
Un divreiz mēnesī jūs prasa,
Lai arī turpmāk darbi sokās,
Jo viss ir jūsu pašu rokās!

LEOPOLDS MILTIŅŠ

JAUNUMI

Eiropas Zinātņu un Mākslas akadēmijas loceklis, Minhenes Ludviga-Maksimiliana universitātes profesors Dr. Klauss Štirštads (Klauss Stierstadt) novēlējis kā humāno palīdzību Latvijas augstskolām un bibliotēkām zināmu skaitu savas grāmatas "Physik der Materie" eksemplāru. Grāmatā apkopots plašs vidēja līmeņa fizikas lekciju kurss, kuru prof. K. Štirštads ilgstoši lasījis Minhenes universitātē. Grāmata ir populāra arī citās Vācijas universitātēs.

LU tiek dāvināti 60 prof. K. Štirštada grāmatas eksemplāru. Tās autors cer, ka grāmata "Physik der Materie" ieinteresēs augstskolas pasniedzējus, studentus un bibliotēkas lasītājus un veicinās fizikas pamatproblēmu apguvi Latvijas Universitātē.

Eiropas Zinātņu un Mākslas Akadēmijas loceklis Elmārs Blūms pasniedz "Physik der Materie" eksemplāru rektoram J.Zaķim

14. februārī tika noslēgts sadarbības līgums starp Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB) un Latvijas Universitātes bibliotēku (LUB). Šis sadarbības līgums paredz prioritātes izdevumu atlasē LNB un LUB apmaiņas fondos, elektroniskā kopkataloga izveidi, apmācības kursu rīkošanu speciālistiem un latviešu grāmatniecības vēstures izpēti, kā arī sadarbību citās ar grāmatu iegādi, resursu apstrādi un informācijas servisu saistītās lietās.

Līgumu parakstīja LU rektors J. Zaķis, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors A. Vilks un LU bibliotēkas direktors G. Mangulis.

LU un Sorosa fonda Izglītības informācijas centrā Raiņa bulv. 19, 243. telpā katru darba dienu no plkst. 14. 00 līdz plkst. 17. 00 pieejams Londonas nedēļas laikraksts *The Times Higher Education Supplement*.

Laikrakstā atspoguļotas:

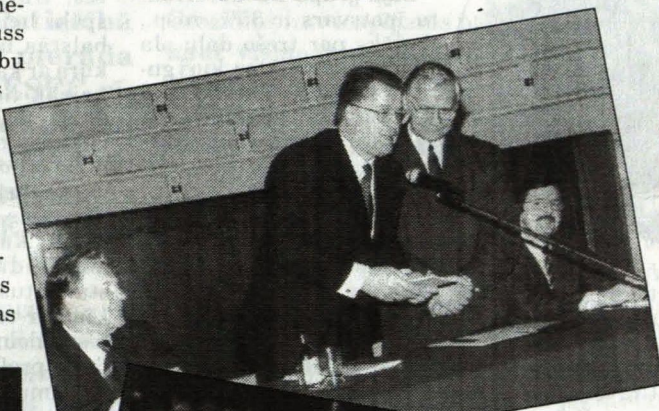
- jaunākās ziņas izglītībā,
- jaunākās ziņas pētniecībā,
- jaunāko akadēmisko grāmatu apraksti,
- kursi,
- konferences,
- stipendijas,
- akadēmiskie darba piedāvājumi.

VIEDOKLIS

LU 3. akadēmiskās konferences plenārsēdē referātu "Universitātes loma Latvijas politikas un biznesa elites izveidē" nolasīja laikraksta "Dienas Bizness" redaktors JURIS PAIDERS. Viņš ir arī LU Ģeogrāfijas fakultātes absolvents.

Piedāvājam jūsu uzmanībai ieskatu referātā.

UNIVERSITĀTES LOMA LATVIJAS POLITIKAS UN BIZNESA ELITES IZVEIDĒ

Mēs dzīvojam pārmaiņu laikā. Tik lielas pārmaiņas, kādas ir notikušas Latvijā pēdējos sešos gados, normālā civilizētā valstī risinās vienas vai divu paaudžu laikā. Kāds Latvijas uzņēmējs pat ieteica šajā laikā darba stāžā katra gada vietā ieskaitīt trīs. Pārmaiņas skāra fundamentālas sabiedrības vērtības. Mainījās patēriņa struktūra, ienākumu sadale, nemaz nerunājot par cenu struktūru.

Pārmaiņas skāra arī Latvijas eliti.

Formulēsim, kas ir elite?

1 – 5% iedzīvotāju, kas kontrolē, pārvalda 70% valsts bagātību. Ne vienmēr elitei šīs bagātības personīgi pieder, taču vienmēr tā pārvalda citu bagātību. Tā ir nodokļu naudas sadale un izlietošana, tie ir citu cilvēku līdzekļi, kuri uzticēti bankām, apdrošināšanas sabiedrībām utt.

Padomju laika eliti nomainīja atmodas izvirzītie aktīvākie latvieši, kuri astoņdesmito gadu vidū pat nesap-

(Turpinājums 2. lpp.)

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Leopoldskrones pils Zalcburgā jeb Amerika Eiropā – 4. lpp.
- Vai LU sabiedriskās domas aptaujā piedalās arī LU sociologi? – 3. lpp.
- Latviešu trimda Austrālijā ir bagāta – 5. lpp.
- Vācu valodā lasošajiem vairs nav problēmu – 7. lpp.

UZSĀKTA KARJERA

EINARS REPŠE – LU ABSOLVENTS

Ko dara kādreizējie mūsu augstskolas studenti? Kā veidojas viņu karjera, darba dzīve un kādi ir viņu uzskati par LU pavadīto laiku? Par šīm tēmām vēlamies dzirdēt absolventu viedokli, turpinot "UA" šo ciklu. Uz sarunu aicinājam **Einaru Repši – Latvijas Bankas prezidentu**. Taču viņa princips ir – intervijās runāt tikai par bankas lietām un no "UA" piedāvātās sarunas, kā mūs informēja viņa preses sekretārs Edžus Vējiņš, prezidents ir atteicies. Tad nu devāmies uz preses konferenci 5. februārī Latvijas Bankā. Uzdevām pāris jautājumus par Universitātes lietām un uzzinājām dažas Latvijas Bankas lietas, kas varētu interesēt arī "UA" lasītājus.

Taču vispirms – vēsturiska atkāpe tam, kāds ir bijis Einara Repšes ceļš uz Latvijas Bankas prezidenta amatu.

Einars ir dzimis 1961. gadā Jelgavā. Par savu skolu izvēlējies Rīgas 1. vidusskolu. Piedalījies fizikas olimpiādēs un jauno fiziķu radošo darbu konkursā. Kad 1979. gadā absolvēja vidusskolu, savus dokumentus iesniedza LU Fizikas un matemātikas fakultātes fizikas specialitātē. Sekoja iestājeksāmeni, kuros matemātikā mutiski un rakstiski, bet fizikā – rakstiski, Einars saņēma "apaļus" piecīniekus, vienīgi sacerējumā – četrinieku. Ar patiesu interesi Einars Repše sāka studēt.

Kad viņš bija jau 5. kursā, Jauno speciālistu sadales komisijai tika iesniegts 1986. gada 2. februārī tapušais raksturojums, kuru ar savu parakstu apstiprinājis arī toreizējais komjaunatnes organizācijas sekretārs Andrejs Panteļejevs.

Raksturojumā par Einaru Repši ir teikts, ka viņa sekmes mācībās ir labas. Galvenokārt viņam interesē dabaszinātņu un tehniskie priekšmeti. Mācības apvienojis ar darbu konstruktoru birojā, strādājis uz pusslodzi par inženieri. Einars interesējies par radiofiziku, matemātiku, viņam patīk arī pedagoģiskais darbs. Aktīvi piedalījies

(Turpinājums 5. lpp.)

VIEDOKLIS

(Turpinājums no 1. lpp.)

voja būt sabiedrības priekšgalā. Tomēr mana referāta tēma nav Latvijas elites īpatnības kā tādas, bet tieši Latvijas Universitātes loma pašreizējā Latvijas elitē.

Sobrīd nav datu, lai absolūti korekti no zinātniskā viedokļa analizētu eliti un vienas vai otras augstskolas ieguldījumu tās izveidē. Šāda pieeja neizturētu kritiku arī tāpēc, ka vienas vai otras cilvēku grupas iekļaušana elitē ir diskutabla.

Problēmu sarežģī arī tas, ka daudzi, kuri ir starp tiem, kas nosaka daudzas biznesa vai ekonomiskās norises Latvijā, nevēlas afišēties, ne viņu vārdi, ne dati nav atrodami rokasgrāmatās vai preses publikācijās.

Pirms pārejam pie konkrēta materiāla analīzes, aplūkosim sabiedriskās domas atšķirīgo **attieksmi pret sabiedrības ekonomisko eliti Latvijā un Krievijā.**

Kā indikators šajā gadījumā var tikt lietots vienkāršs žanrs: tautas mutvārdu daiļrades spožākais virziens – **anekdotes.**

Krievijā ir raksturīgs īsts anekdošu izvirdums par jauno ekonomisko eliti, ko raksturo anekdošu sērija par "jaunajiem krieviem" (*novije russkije*).

Anekdošu tipāzs, kurš padomju laikā iezīmējās sērijā par "čukču", ir izzudis, tā vietā ir jauns tēls – Krievijas jaunbagātņiks.

Krievijas jaunās elites pārstāvis kļuvis par sinonīmu vārdiem "neizglītots, neinteligents, rupjš vientiesis, bet reizē pašapzinīgs un iedomīgs".

Latvijā nav šādas folkloras attiecībā pret latviešiem, kuri pārmaiņu laikā ienākuši ekonomiskajā elitē. Lai gan ir izņēmumi. Kāda pazistama kredītzīvētāja pat speciāli pirka apmaksātu reklāmu ietekmīgā avīzē, lai lielītos ar savu cepuru pirkšanas stilu. Kad pārdevēja aizrādīja, ka cepure maksā 500 \$, sekoja atbilde: "Ietiniet divas!" Tā netika publicēta kā anekdote, bet uzņēmējai pašai bija jāmaksā reklāmas cena, lai paustu tautai šādas atziņas.

Taču šis gadījums attiecas uz 1993. – 1995. gadu, kad kredītu nēma, lai tos investētu *black leibl* viskijā vai reprezentablā automobilī.

Loģisks ir jautājums: kāpēc ir šādas būtiskas atšķirības starp mutvārdu daiļradi Krievijā un Latvijā?

Manuprāt, būtiskākā atšķirība ir tā, ka Latvijas elite lielā mērā izveidojās no cilvēkiem, kuri bija ieguvuši **labu padomju laika izglītību** – vismaz piecus gadus apgriezījušies intelektuālā akadēmiskā vidē un varējuši nokārtot eksāmenus un citus pārbaudījumus kvalitatīvās Latvijas augstskolās.

Latvijas elites pārstāvis lielākajā daļā gadījumā ir izglītots. Izglītots cilvēks saprot, ka treniņtērps ir domāts sporta nodarbībām, nevis pastaigai operas foajē. Ka, sasniedzot zināmu labklājības līmeni, nav jāšak lieļietis ar spēju uzturēt mīļāko utt. Šī ir būtiskākā atšķirība starp Latvijas un Krievijas ekonomisko eliti.

Latvijas sabiedrībā izglītība ir būtiska vērtība. Šajā gadījumā es nedomāju tikai formālo izglītību, kas tiek pierādīta ar augstskolas diplomu. **Latviešu sabiedrībā tieksme pēc zināšanām ir tikums, bet savas aprobežotības slavināšana – netikums.** Šo vērtību attieksmes izmaiņu latviešu sabiedrībā nevar nopirkt par naudu. **Nav netikums neizglītotam cilvēkam gūt panākumus, netikums ir pēc tam apstāties savā izaugsmē un slavēt vai kā citādi reklamēt savu neizglītību.**

Vislielākos panākumus un noiecošo vietu sabiedrībā šobrīd ir ieguvuši **nevis tie, kuri sāka stu-**

dijas 1991. gadā, kad izglītība jau bija iztirīta no ideoloģijas štampiem, bet tie, kuriem šobrīd ir 30 – 45 gadi, kuri augstāko izglītību ieguva, studējot politiskos priekšmetus, un kuriem bija jākārt eksāmeni PSKP vēsturē, zinātniskajā komunismā un sociālisma politekonomijā.

Tā kā arī es piederu pie šās vecuma grupas, tad lietošu apzīmējumu "mēs", jo esmu viens no šīs paaudzes pārstāvjiem.

Mēs izglītību guvām padomju laikā, un tikai retais no mums atrada iespēju papildināt zināšanas un turpināt studijas Rietumos, tiklīdz robežas atvērās. Tāpēc es varu apgalvot, ka mūsu panākumu pamatā ir tā izglītība, ko mēs guvām Latvijā. Latvijas augstskolas mūs sagatavoja tam, lai mēs varētu ātri mainīties, mainoties politiskām un sabiedriskām vērtībām. Es pabeidzu Latvijas Universitāti, tāpēc man pateicības vārdi ir jāsakā Latvijas Universitātei un Universitātes profesoriem un mācībspēkiem.

Padomju laika izglītība mūs nesamaitāja. Izšķīrošā brīdī mēs visi kopā bijām barikāžu cēlāju

	1	1	4	5	11
	4	1	2	8	15
	1	1	1	6	9
		1			1
			1	1	1
FI			1		1
LK				1	1
NVS	1	2		4	7
Rv			2	3	5
Nav	4	1	1	8	14
Kopā:	18	17	14	51	100

1996. gada jūnijs

Šajā grupā LU absolventu īpatsvars ir 35%, resp., lielāks par trešo daļu. Ja ņem vērā tikai tos, kuri guva izglītību Latvijā, tad var droši apgalvot, ka LU ir sagatavojusi katru otro politiskās elites pārstāvi.

Savukārt aplūkojot pilnīgi jaunu nozari – reklāmas biznesu, kuram nevienam nav ticis īpaši gatavots, mēs izvēlējamies 400 cilvēkus, kuri guvuši vislielākos panākumus šajā nozarē. No tiem augstākā izglītība ir 291, no viņiem LU absolventi ir 49,1%, citu Latvijas augstskolu absolventi – 35,6%, bet augstskolu ārpus Latvijas absolvējuši 15,3%.

Protams, daudzās rūpniecības nozarēs Universitātes īpatsvars nav tik ievērojams. Tomēr kopainu tas nemaina.

Secinājums: 70. – 90. gados Latvijas Universitāte ir kļuvusi par Latvijas elites augstskolu. Pašreizējās Universitātes absolventu pozīcijas ir zināms nodrošinājums, ka šī tendence nemazināsies, jo neformālas saites, pieņemot darbā, ir labvēlīgas, lai Universitāte nezaudētu savu ietekmi. Šīs saites var būt visdažādākās: kursa un studiju biedri, mācībspēku rekomendācijas pieņemot darbā spējīgākos studentus.

Tomēr, izsakot šos komplimentus, ir jāatzīmē, ka nav pa-

mata ieprimt pašapmierinātībā. Universitātei veidojas nopietns konkurents – Rīgas Ekonomikas augstskola...

Tāpat atsevišķu reformatoru plāni sagraut pusgadsimtu eksistējošu fakultāšu struktūru var veicināt absolventu atsvešināšanos un negatīvi ietekmēt pēctecību, Universitātes labākajiem studentiem pārejot strādāt Latvijas ietekmīgākajās biznesa nozarēs.

Izņemot atsevišķas fakultā-

Dabā tā ir iekārtots, ka gadalaiki nomaina viens otru: pēc vasaras nāk rudens, pēc rudens ziema, bet tai seko pavasaris. Cilvēku attieksme pret gadalaikiem ir dažāda. Vieniem patīk pavasaris, citiem – vasara. Mēs nevaram ietekmēt gadalaiku maiņu, un cilvēku patīka vai nepatīka neietekmē lietu dabīgo norisi. Ar sabiedrības dzīvi ir citādāk.

Glūži tāpat kā gadalaiki, dabā ikvienā sabiedrībā ir bērni, jaunieši, cilvēki brieduma gados un vecāka gada gājuma cilvēki. Arī attieksme pret dažāda vecuma cilvēkiem ir atšķirīga – vieniem patīk jaunieši, savukārt citi vislabprātāk strādā kopā ar cilvēkiem brieduma gados. Lai sabiedrība veselīgi attīstītos, tajā jābūt līdzsvaram starp dažāda vecuma cilvēkiem, glūži tāpat kā dabā ir līdzsvars starp gadalaikiem. Ja nebūs ziemas, mēs nepratisim novērtēt vasaras jaukumu. Var eksperimentēt un kādā noslēgtā telpā radīt tādus apstākļus, lai visu laiku būtu vasara. Protams, uz zemes ir vietas, kur visu laiku ir ziema vai va-

sara, bet
e s

šo brīdī runāju par Latvijas ģeogrāfiskajam stāvoklim atbilstošu gadalaiku maiņu. Ja pēc kādas lielas dabas katastrofas klimatiskie apstākļi Latvijā kļūtu tādi, kā pirms tās bija Āfrikā, Latvijas daba mainītos, ejot bojā tiem augiem un dzīvniekiem, kuri nespētu pielāgoties jaunajiem apstākļiem. Ja dabā nepieciešams līdzsvars, tas nepieciešams arī sabiedrībā starp paaudzēm. Ja līdzsvara nav un uz laiku kāda paaudze pilnībā tiek ignorēta, sabiedrība nevar veselīgi attīstīties. Šāda sabiedrība nav stipra. Protams, var paziņot, ka pašreizējā vecākā paaudze nekam nav derīga, jo to samaitājuši boļševiku propaganda, un ka vienīgie, kas šobrīd var būt jaunās Latvijas cēlāji, ir tie, kam vēl nav 30, kuri iemācījušies tirgus ekonomikas principus un prot svešvalodas.

Šāda pieeja ir līdzīga jau piemētajam klimatiskajam eksperimentam, kurā, ignorējot pārējos gadalaikus, prioritāte tiek dota tikai vienam. Lai sabiedrība normāli attīstītos, jābūt paaudžu līdzsvaram. Jaunajai paaudzei varbūt ir pietiekami daudz zināšanu par tirgus ekonomiku, bet vecajai paaudzei ir tas, kā nav un nevar nevar būt jaunajai paaudzei, proti, dzīves pieredze, it īpaši attiecībā ar cilvēkiem. Tieši dzīves pieredze trūkums ir daudzu jaunu un intelektuāli talantīgu cilvēku neveiksmju pamatā. Vecākā paaudze ne tikai prot labāk veidot attiecības ar cilvēkiem, tā ir arī tolerantāka pret dažādām ideoloģijām un valsts politikas ģenerālo līniju maiņām. Taču veco paaudzi nedrīkst pretstatīt jaunajai. Abām paaudzēm jāsadarbības bez naida un konfliktsituācijām.

VĒRTĒ PAŠMĀJU ACS

Latvijas Universitātē ir arī socioloģijas katedra, bet informāciju par to varētu salīdzināt ar nulli vienīgi, kas zina, kas notiek socioloģijas katedrā, ir šīs katedras studenti vai studenti, kas par to ļoti interesējas.

Socioloģijas katedra ir salīdzinoši jauna, tajā studentus uzņem sākot ar 1990. gadu, turklāt pēdējā gadā konkurss ir bijis 10 cilvēki uz vienu vietu. Socioloģijas katedra, neskatoties uz to, ka tajā ir divas bakalaura programmas socioloģijas un sociālā darba, strādā tikai deviņi mācībspēki, līdz ar to nevar paveikt visu, kas varētu tikt padarīts. Kadru trūkums, kā pastāstīja socioloģijas katedras vadītājs Raitis Mežītis, saistīts ar to, ka neizdodas piesaistīt jaunus mācībspēkus,

jo atalgojums ir ļoti zems (asistentam nedaudz vairāk par Ls 50). Ir bijuši vairāki gadījumi, kad cilvēki labprāt gribējuši strādāt katedrā, bet, uzzinājuši par atalgojumu, meklē citu, labāk apmaksātu darbu.

Agrāk socioloģijas katedrā ir bijusi pētījumu grupa, bet tā beigusi pastāvēt, jo nav tikusi apgādāta ar nepieciešamiem darba līdzekļiem un nav bijusi konkurētspējīga ar citām pētījumu grupām.

Atkarībā no studiju virzieniem, studenti izstrādā bakalauru un maģistru darbus. Visvairāk kursu darbu tiek izstrādāti politikas socioloģijā, piemēram, par vēlēšanām, kā arī daudzi interesējas par reklāmu. Socioloģijas katedra vēlas pilnībā likvidēt kursu darbus, aizstājot tos ar

referātiem visos A daļas mācību priekšmetos, taču pašlaik par šo jautājumu vēl notiek diskusijas. Ir bijusi arī ideja ieviest tādu kursu kā personālais menedžments un ieviest to maģistratūrā, bet šī ideja atbalstu nav saņēmusi. Ir likti pamati arī kultūras socioloģijā. Arī citu fakultāšu studenti labprāt apmeklē socioloģijas katedras lekcijas, vispopulārākie ir socioloģijas teorijas, politikas socioloģijas un mazo grupu socioloģijas priekšmeti.

Socioloģijas katedra izdod arī grāmatas. Nesen klajā nākusi grāmata "Cilvēks un dzīve socioloģijas skatījumā", ko visi interesenti socioloģijas katedrā var iegādāties par lētāku cenu. Drīzumā iznāks arī skaidrojošā vārdnīca. Turklāt tiek lemts

par grāmatu tulkošanu no angļu un vācu valodas.

Lielākā daļa socioloģijas katedras studentu paralēli mācībām strādā gan "Latvijas faktos", gan Baltijas datu namā, gan vairākās ministrijās, saņemot lielāku algu nekā viņu mācībspēki. Visi uzdevumi, ko veic studenti un kas ir saistīti ar aptauju veikšanu, tiek apmaksāti no pasūtītāja puses, jo pēdējā laikā neviens neko vairs nedara par velti. Turklāt daži studenti mācās citā fakultātē vai pat citā augstskolā, un ir ļoti noslogoti, tapēc nevar veikt nekādus papildus pētījumus.

Kā pastāstīja R. Mežītis, viņi labprāt veiktu arī ar LU saistītus socioloģiskus pētījumus, bet tikai ar nosacījumu, ka Universitāte dotu nepieciešamos līdzekļus pētījuma veikšanai.

INGA BĒRZIŅA

KAS NOTIEK SOCIOLOGOS?

GRĀMATAS TEV

(Turpinājums)

**Eksaktās zinātnes.
Medicīna. Tehnika.**

- Keris Valdis. Precerebrālo un cerebrālo artēriju transluminālās angioplastikas eksperimentālie / 1996
Fondi: 1 Šifra Br / 96/ 343
- Latvijas Republikas Valsts sta. Tirdzniecība, sabiedriskā ēdināšana un pakalpojumi / 1996
Fondi 18
- Liere, Robert van. CSE / 1996
Fondi 4
- Mulder, Jurriaan D. 3D computational steering with parametrized geometric objects / 1996
Fondi 4
- Rīgas iedzīvotāju veselība / 1996
Fondi 1B
- Wang, Dejuan. Open inventor toolkit and the PREMO standard / 1996
Fondi 4
- Wang, Dejuan. Syntax directed approach to picture semantics / 1996
Fondi 4
- Zeevat, Henk. Minimal sorts for interpreting pictures / 1996
Fondi 4
- Колесников, Александр. Ехел 7.0 для Windows 95 / 1996
Fondi 18
- Старобинский, Э. Е. Самоучитель по рекламе / 1996
Fondi 18
- Māksla. Dekoratīvā un lietišķā māksla.**
- Balbārzda, Vilis. Šaha ābece 1996
Fondi 1 Šifra Br / 96 / 325
- Jēruma, Inga. Olimpā bez lifta / 1996
Fondi 1 Šifra B - 96 / 177
- Linē, Aldis. Emīls Dārziņš / 1996
Fondi 1 Šifra Br / 96 / 342
- Porietis, Jānis. Reku, reku dziesmiņa / 1996
Fondi 19
- Vecvagars, Ziedonis. Rīgas tilti un satiksmes pārvadi / 1996
Fondi 8
- Valodniecība. Filoloģija.
Literatūrzinātne.**
- Buks, Kārlis. Manual of english grammar / 1996
Fondi 5
- Cimermāne, Beatrise. Latviešu rakstnieku stāsti un noveles / 1996
Fondi 5
- Elksne, Ārija. Raksti, 2. sēj. D / 1996
Fondi 5
- Grigule, Ligita. Latviešu valoda ar krievu mācību valodu / 1996
Fondi 5
- Vēsture. Ģeogrāfija.**
- Kļava, Valda. Eiropa jauno laiku sākumā / 1996
Fondi: 5
- Kornvels, R. D. Pasaules vēsture 20. gs. / 1996
Fondi: 5,1,1L
- Mišāns, Ilgvars. Viduslaiku vēsture / 1996
Fondi: 5
- Mūrniece, Silvija. Ceļojumu grāmata / 1996
Fondi: 1B
- Tauriņš, Gunārs. Vēstures filozofija / 1996
Fondi: 1L.5.1.M. Šifra: A-96

VAR ARĪ TĀ

"PROJEKTA SIMULĀCIJA' 97"
Jeb VISS ĢENIĀLAIS IR VIENKĀRŠS

Simulēt ne vienmēr ir nekā nedarīt. Patiesībā simulācija ir visai nopietna lieta, ko arī pierāda starptautiskās studentu organizācijas AIESEC rīkotā "Projekta simulācija", kas notika Āgenskalna ģimnāzijā no 31. janvāra līdz 2. februārim. Manuprāt, katrs sevi cenošs un izglītots students vismaz nojaus, ko nozīmē burtu savienojums AIESEC un ar ko nodarbojas šī organizācija.

Ja atceramies piektdienas, 31. janvāra laiku apstākļus, neko jauku pateikt gan nevar, taču visai mājīgo "Projekta Simulācijas" norisi varētu raksturot fakts, ka visai laicīgi ieradušos dalībniekus iesākumā uzaidināja pavakariņot. Pēc vakariņām visai apmierinātie dalībnieki kopīgiem spēkiem atklāja šo trīs dienu pasākumu, lai pēcāk ķertos pie semināriem. Varbūt pieminēšu pāris semināru nosaukumu - "Personīgie un kopējie mērķi", "Komandas spēks", "Projektu plā-

nošanas pamatprincipi" u. c. Visai nopietnos semināros un praktiskajās nodarbībās visi dalībnieki, sadalījušies grupās, kas katra pārstāvēja savu projektu, ("Karjeras Dienas" u. c.) mācījās, mācījās un vēlreiz mācījās jeb, precīzāk sakot, simulēja projektus.

Jādomā, visai veiksmīgi, jo ar tādiem treneriem (t. i., cilvēkiem, kas vadīja šo semināru) kā Pauls Irbins, Armens Vačerjans, Signe Alksnīte, Aigars Ruņģis un Canon Centra komercdirektors Kaspars

Graudiņš nav iespējams negūt kaut vismazāko priekšstatu par projektiem un to vadīšanu.

Protams, neizpalika ne tikai kafijas pauzes, bet arī ballītes. Projektu simulatoriem vajadzēja spēt apvienot dienas un nakts pasākumus un to atkārtot attiecīgi vēl 1,5 reizes. Neticamā manīta nekāda veida neapmierinātība, drīzāk gan draudzīgs gars un liksmība. Un galu galā - vai tad tas nav interesanti sastapt vienuviet 50 "vietējos" AIESEC'iešus un vēl pāris lietuviešu un igauņu? Arī "Papardes zieds" bija ieradies, lai rūpētos par sava veida jautribu. Pēc visa augstākminētā spriežot, var teikt, ka Āgenskalna ģimnāzijā netrūka nekā, pēc kā ilgojas jebkurš students, kurš brīvajā laikā labprāt iemācās šo to vērtīgu draugu pulciņā. Un tad, kad

svētdien visi pēdējiem spēkiem centās iegūt visu, kas vien treneriem bija palicis, ko dot, visi bija priecīgi, noguruši, bet apmierināti, stiprākie, kā vienmēr, izturēja, vārgākie centās neatpalikt.

Ko mēs varētu secināt nobeigumā? Atziņa, kas palikusi atmiņā no šī pasākuma, skan: "Katrās beigās ir sākums kaut kam jaunam. Zinot, ka "Projekta simulācijas" laikā radušās idejas "neizkūpēs gaisā" bet tiks īstenotas (vismaz vērtīgākās no tām), jācer, ka šis jaunais neliks uz sevi ilgi gaidīt.

P. S. AIESEC un pasākuma organizatoru komiteja pateicas par atbalstu Robert Bosch Limited SIA, Canon Centram, EDD Ltd. un SIA Business Partners.

INGA ŽAIMUNDE

TAS VAR JŪS
INTERESĒTLATVIJAS ZINĀTNES PADOME
TURPINĀS FINANSIĀLI ATBALSTĪT

Latvijas Zinātnes padome arī 1997. gadā turpinās savu iespēju robežās finansiāli atbalstīt Latvijas augstskolu un citu zinātnisko iestāžu zinātnieku starptautisko sadarbību.

Ši atbalsta realizēšana dos iespēju apmaksāt:

1. Latvijas augstskolu un citu zinātnisko institūciju dalības maksu starptautiskās zinātniskās organizācijās;

2. Latvijas augstskolu un citu zinātnisko institūciju mācību spēku vai zinātnisko darbi-

nieku dalības maksu starptautiskās konferencēs;

3. Daļu izdevumus, kas saistīti ar starptautisku zinātnisku konferencu organizēšanu Latvijā;

4. Atsevišķu Latvijas augstskolu un citu zinātnisko institūciju starptautisko sadarbības projektu papildus finansēšanu izņēmuma kārtā.

Pieteikumam finansējuma saņemšanai, kas adresējams LZP Zinātnes starptautiskās koordinācijas komisijas vadītājam akadēmiķim Ivaram Knētam, jāietver sekojoši dokumenti:

- pieprasītā finansējuma apraksts detalizēts pamatojums ar organizācijas vadītāja vīzu;

- uzaicinājums piedalīties konferencē vai informācija par referāta iekļaušanu konferencēs programmā;

- dokumenta kopija, kas apstiprina nepieciešamās dalības maksas lielumu.

Atgādinām, ka netiek apmaksāti transporta un viesnīcas izdevumi, kā arī dienas nauda, piedaloties starptautiskās konferencēs.

Pieteikumus visa gada laikā var iesniegt:

kās koordinācijas centra vadītājam Mārai Snīkerei (RTU, Kaļķu ielā 1, 322. kabinetā; tālr. 7-227954);

- LZP sekretariāta vadītājam Miervaldim Vaivaram Akadēmijas lauk. 1, 338. kabinetā, tālr. 7-223480);

- RTU zinātņu prorektora Ivara Knēta palīdžei Santai Šķērstiņai (RTU, Kaļķu ielā 1, 214. kabinetā, tālr. 7-225918).

Komisija pieteikumus izskata katra mēneša pēdējā nedēļā. ☺

- LZP Zinātnes starptautis-

MĒS PIE VIŅIEM

LEOPOLDSKRONES PILS ZALCBURGĀ JEB AMERIKA EIROPĀ

"O, Tu dosies uz Mocarta pilsētu!" – man atbildēja, kad jautāts par sava brauciena galamērķi minēju Zalcburgu Austrijā. Aicināts gan netiku ciemoties vienā no Austrijas skaistākajām pilsētām, bet gan piedalīties Zalcburgas seminārā (1997. g. 22. – 26. janv.). Kas tas tāds, to gan tā īsti vēl nezināju. Mulsināja tas, ka aicinātājs un visu brauciena izdevumu sedzējs bija man jau pasen

Nīderlandes, Šveices, Somijas un Zviedrijas (Angliju neskaitu, jo tā taču sevi neuzskata par Eiropas daļu).

Seminārs bija neparasti aktīvs un atklātām domu apmaiņām bagāts (īstā amerikāņu stilā). Lai labāk šo gaisotni izprastu, paskaidrošu, kas tad ir Leopoldskrones pils un tajā pierakstītais patstāvīgi funkcionējošais seminārs (vismaz, kā es to paspēju saprast).

Leopoldskrones pils

pazīstamais "īstais amerikānis" Raimonds Bensona kungs. Viņš man vairākkārt jau bija zvīnījis no Midlberijas koledžas Vermontas štatā ASV, kur jau sen ir viņa patstāvīgā dzīves vieta, kur viņš cita starpā nodarbojas ar "dzīvniekkopību" – audzē lamas. (Ceru, ka šo kungu un viņa aizraušanos pazīst vismaz tie mūsu absolventi, kuriem bija tas gods Bensona kunga konsorcijs aizgādībā studēt ASV ziemeļaustrumu štatu koledžās 1988. 1989. gadā).

Pirms brauciena Bensona kungs mani jau brīdināja, ka Zalcburgā būšot arī citi no bijušajām sociālisma zemēm – Krievijas, Ukrainas, Gruzijas, Polijas, Čehijas, Slovākijas, Slovēnijas, Horvātijas, Ungārijas, Kazahstānas, Rumānijas, Albānijas un Igauņijas. Būšot interesantas tikšanās un diskusijas.

Nu, jau pēc atgriešanās, varu droši teikt: bija vērts turp doties, kaut arī tikai neapšaubāmi eiropēiskā pils un pilsētiņa liecināja, ka esmu Eiropā. Pats seminārs vairāk atgādināja Ziemeļameriku.

Jau pirmajā vakarā kopējā mielasta laikā satiku ļoti daudz "aizokeāniešu", kas jautri tērzēja ar centrāl- un austrumeiropiešiem krievu un amerikāņu valodā. Rietumeiropieši gan bija samānāmi, bet tikai kā neapšaubāma "minoritāte": daži no Austrijas, Vācijas, Francijas,

Tūlīt pēc Otrā pasaules kara beigām kādam uzņēmīgam amerikānim radās ideja eiropiešiem palīdzēt saprast, kas tas "amerikānisms" tāds ir. Sagādījās tā, ka viņš sastapās ar kādu, kas piedāvāja šīm aktivitātēm izmantot savu īpašumu – Leopoldskrones pili Zalcburgā (līdz kara beigām tā pazīstamā "anšlusa" rezultātā ar visu Austrijas teritoriju atradās Lielvācijā), kas kara laikā bija stipri cietusi un gaidīt gaidīja saimnieka roku. Un tā 1947. gadā pili darbu oficiāli uzsāka jau minētais Zalcburgas seminārs, kurā eiropieši varēja, nedodoties pāri okeānam, iepazīt visu to, kas ir pamatā amerikāņu valsts iekārtai, politikai, saimniekošanai, izglītībai u. c. Pirmie semināristi palīdzēja uzaicināt nākošos un aktivitātes strauji attīstījās, līdz kamēr rietumeiropiešiem radās aizdomas: vai tikai tā nav kaut kāda amerikāņu spiegu skola ("cik līdzīgas šīs gleznas!"). Pirmajām aizdomām noplokot (tam ļoti palīdzēja tas, ka seminārā vienlīdz labi tika apgaismotas amerikānisms kā "gaismas", tā arī "ēnas" puses) semināru sāka atzīt un pozitīvi vērtēt. Tāpēc nav brīnums, ka tā bijušo audzēkņu vidū (šajā, jubilejas gadā to jau ir pāri 17.000 no 130 valstīm) ir ne viens vien Eiropā labi pazīstams valstsvīrs (piem., viens no Austrijas

kancleriem).

Jā, amerikāņi saprot, ka labas attiecības ar pārējo pasauli viņi varēs veidot tikai tad, kad viņus pašus šī pasaule labāk sapratis. Un tas arī, kā izrādījās, bija viens no galvenajiem tās sanāksšanas mērķiem, kurā piedalījās arī es. Tā bija tikšanās starp Ziemeļameriku un Centrālo un Viduseiropu. Tas bija dialogs starp šiem, ģeogrāfiski tik atālinātajiem pasaules reģioniem. Un tas notika "neitrālā teritorijā" – Rietumeiropas pašā vidū par tēmu "Autonomijas perspektīvas: akadēmiskās sistēmas, mērķi un sociālās atbildības.

Jautāts par iespaidiem, ar kuriem būšu gatavs dalīties ar citiem pēc atgriešanās Latvijā, biju spiests ar vieglām skumjām atbildēt, ka Latvijas oficiālā politika tālāk par

ši uz neatgriešanos), iztaujāju kolēģus, līdz uzzināju, ka Eiropai briesmas taču draudot no Amerikas un pat Japānas puses!

Atcerējos nesenos padomju laikus, kad mums nepārtraukti tika potētas bailes no citu kultūru (tās, protams, nosaucot viennozīmīgi par "nekultūrām") puses un sapratu, ka cilvēka būtība nemaz tik ļoti nav sasaistīta ar režīmu, kuram tas pakļauts; ka tā ir daudz dziļāka un vispārīgāka un tikai izpaužas ar dažādu spēku un dažādu virzību dažādos režīmos.

Bet tās ir tikai pārdomas, kuras man rosināja semināra vispārējā atmosfēra. Vērojot mūsu lielā kaimiņa – Krievijas – pārstāvjus viņos redzēju daudz mazākas aizdomas un bailes. Un atkal gribu atmiņā atsaukt savu pir-

vairāk atgādina anarhiju, nekā īstu kārtību. Visi tomēr vienojās par jau labi zināmo, ka augstskolas autonomijas jēdziens attiecināms tikai uz akadēmiskās darbības sfēru. Finansiālajā un saimnieciskajā darbībā (vismaz valsts augstskolām – noteikti) ir jāuzņemas noteikta atbildība, ko varētu dēvēt par sociālo atbildību (pretstatā mums agrāk pazīstamajai atbildībai partijas un valdības priekšā).

Šajā nelielajā atskatā nevaru aplūkot citas ļoti interesantas universitāšu darbības

Kādā no semināriem

ievirzes un problēmas, bet varu par visām tām viennozīmīgi teikt, ka universitāšu savstarpējā sapratne tik tiešām jau kļuvusi globāla, bez ideoloģiskajām, politiskajām u. tml. barjerām. Patikami bija apzināties, ka arī pie mums, Latvijā atmodas sākumperioda pārspīlēti politizētais anti-komunisms, kas parasti bija tuvs vienkāršai atreibības kārei, jau sāk izzust, atdodot

Attēlā semināra dalībnieku grupa Leopoldskrones pils priekšā; malējais kreisajā pusē – tekstā jau minētais R. Bensona kungs, malējais labajā pusē – semināra direktors O. Robisons

Rietumeiropu nesniedzas un tāpēc, visticamāk, saņemšu aizrādījumus, ka esmu aizmirsis, ka mūsu ceļš šodien taču ved tikai rietumu virzienā, uz Eiropu un ne soli tālāk. Grūti pat saprast, kāpēc mums vajadzīgs Eiropas lietu ministrs, ja arī ārlietu ministra darbību ierobežo tie paši rāmji.

Un tomēr, nevar teikt, ka šāda sevis ierobežošana raksturīga tikai Latvijai vien. Arī tā Eiropa, uz kuru tik cītīgi gatavojam sev ceļu, nemaz nav daudz citādāk. Vēl labi atceros Eiropas (pamatā gan Rietumeiropas) universitāšu rektoru konferenci Pizā, Itālijā 1994. gada novembrī, kuras laikā dzirdēju eiropiešus gaužamies par to, cik grūti ir nosargāt Eiropu (ar to gan galvenokārt saprotot tās kultūru). Nesapratis, no kā tad tā jāsargā (PSRS draudi taču bija jau aizgāju-

mo kārtīgo iepazīšanos ar amerikāņiem strādājot ASV universitātēs 1969. 1970. gadā un vēlāk, kad secināju, ka lielajām tautām ir daudz kas kopīgs pat tad, kad to dzīves kārtība ārēji ir tik ļoti atšķirīga. Īsti "īpatņi" ir tikai mazās tautiņas.

Seminārā tika aplūkotās vairākas problēmas, no kurām dominējošā bija universitāšu un valdību attiecības vai, precīzāk, universitāšu neatkarība un autonomija attiecībā pret valdībām. Par valdību iejaukšanos universitāšu darbībā sūrojās visi – kā ziemeļamerikāņi, tā rietumeiropieši. Bet viņiem tikai daļēji piebalsoja daži vidus un austrumu Eiropas pārstāvji. Vairums no bijušā sociālisma zemju pārstāvjiem raksturoja pašreizējo universitāšu autonomiju pat par pilnīgu un tālāk paplašināt neiespējamu, jo tā reizēm

vietu demokrātiskajām sabiedrībām pazīstamajai uzskatu dažādībai, to dialogam un zinātniskas argumentācijas meklējumiem.

Ceru, ka no šī ceļa LU nekad vairs nenovērsīsies, kaut arī studiju brīvība kā studentiem, tā arī mācībspēkiem, neapšaubāmi, sagādā daudz neērtību, salīdzinot ar strikti definēto virzību "vienīgi pareizajā virzienā" Bet vienīgi šis ceļš šodien var garantēt Latvijas kā patstāvīgas valsts pastāvēšanu un tās tautas īstu brīvību visos tās aspektos.

LU rektors
JURIS ZAĶIS

studentu padomes lapa

STUDENTU UN STUDENTU ORGANIZĀCIJU LOMA UNIVERSITĀTES AKADĒMISKAJĀ UN IKDIENAS DZĪVĒ

Patlaban studenti saskaras ar daudzām problēmām, kuru risinājums nav viņu spēkos, to starpā normālu dzīves apstākļu, apģērba un uztura trūkums, līdzekļu nepietiekamība izglītībai, grūtības darba vietas atrašanās.

Taču jaunība nebūt nav jāuztver kā sabiedrības problēma, bet gan tās attīstības resurss.

Bērnība un jaunība ir laiks, kad attīstās personība un kad tā uzsāk līdzdalību sabiedrības dzīvē. Veicinot šo jauniešu līdzdalību politiskajā, pilsoniskajā, saimnieciskajā, sociālajā un kultūras dzīvē, pēc manām domām vairākkārt palielina šo resursu izmantošanu. Jaunās paaudzes iekļaušana sabiedrības dzīvē, atbalstot vispārcilvēciskās vērtības un tām atbilstošu darbību, īpašu nozīmību iegūst sociālo pārmaiņu periodā.

Jauniešu organizācijas, tai skaitā studentu organizācijas, ir tā vieta, kur jauniešiem ir iespēja saprast, ko nozīmē cilvēku interešu aizstāvību, dot to pieredzi kā negaidot valsts atbalstu sekmēt savu interešu un vajadzību realizāciju.

Kas traucē studentiem aktīvi iesaistīties savu problēmu risināšanā, bremzē pašiem uzlabot un veidot savu dzīvi interesantāku un pilnvērtīgāku ne tikai mācību procesā, bet arī ikdienā augstskolā?

Manuprāt šeit varētu minēt vairākus iemeslus un tie ir:

- studentu izdzīvošana un darbs;
- valsts politika;
- kopējā sabiedrības attieksme;
- pretreakcija pret komjauniešu organizācijām, kas būtība ir jau pagājis posms.

Izdzīvošana un darbs.

Nevienam nav noslēpums, ka uz šobrīd valsts nefinansē studentu pat ne izdzīvošanas minimuma apmērā, jo stipendija ir 7Ls, bet kreditēšanas sistēma ne-

darbojas.

Pētījumu dati, kas iegūti sadarbojoties kopā ar Filozofijas un socioloģijas institūtu liecina, ka 70% no studentiem Latvijā strādā. Pie tam interesanti ir pavērtēt kādos darbos ir iesaistīti Rīgas augstskolu studenti un ārpusrīgas eksistējošu augstskolu studenti. Šeit aina pavērs sekojoša – Rīgā tie bieži ir konsultanti, ekonomisti, banku ierēdņi, ārpus Rīgas – apkalpojošais personāls, strādājot kafējnicās, slimnicās u.c.

Aptaujā uz jautājumu vai students strādātu, ja būtu pietiekami līdzekļi izdzīvošanai (dzīvošanai, ēšanai, mācību līdzekļiem), tad ar "nē" ir atbildējuši 85% no aptaujātajiem studentiem.

Rezumējot iepriekšminēto – cik daudz laika un vēlēšanas vēl var būt studentam iesaistīties aktīvi sabiedriskajā dzīvē, ja viņš gan strādā, gan mācās ar pilnu slodzi.

Valsts politika.

Latvijā nav Jaunatnes politika, kas ir normāla parādība vairumā Eiropas valstu.

Kas ir jaunatnes politika? Tā ir kompleksa sistēma, kas ietver sevi:

- likumdošanu jaunatnes jomā;
- valsts struktūras atbildīgas par jaunatnes lietām;
- paredz finansālu atbalstu un palīdzību bērniem un jauniešiem;
- sekmē jaunatnes nevalstisko organizāciju tīkla attīstību.

Piemēram, Vācijā eksistē likums par jaunatni, eksistē ministrija ar nosaukumu – Vācijas Federālā ģimenes, senioru, sieviešu un jaunatnes lietu ministrija. Un šī raksta kontekstā es gribētu akcentēt tieši sabiedrisko organizāciju nozīmību šajā sistēmā un to attīstību. Pašpalīdzība ir visefektīvākā palīdzība. Jaunatnes organizācijas spēj pašas atrisināt milzum daudz jautājumus, kas

skar tās biedru intereses.

Sabiedrības attieksme.

Cik liela daļa sabiedrības aktīvi iesaistās savu problēmu risināšanā?

To var redzēt kaut vai pēc tā cik cilvēku piedalās vēlēšanās, piem., Igaunijas pašvaldību vēlēšanās, kas notika 1996.g. rudenī piedalījās aptuveni 50% no Iguņijā balsstiesīgajiem iedzīvotājiem. Vai situācija būs daudz citādāka Latvijā 9.marta pašvaldību vēlēšanās? Un cik no šiem vēlētajiem ir jaunieši?

Tas nozīmē, ka pusei iedzīvotāju ir vienaldzīgi sabiedrībā notiekošie procesi, kur nu vēl aktīva līdzdalība tās problēmu risināšanā.

Vai situācija starp studentiem ir citādāka?

Kāda loma ir Universitātes Studentu padomei augstskolā.

LU Studentu padome ir sabiedriska organizācija, kura darbojas kā LU studentu pašpārvaldes institūcija, pārstāvot tos gan LU ietvaros, gan ārpus tās. Ņemot vērā to, ka tā ir pašpārvalde, studenti tajā tiek pārvēlēti katru gadu.

Studentu padome, kuras pilvaras tikko izbeidzās, pirms gada definēja divas galvenās darbības prioritātes:

- * studentu interešu aizstāvība, sadarbojoties ar LU, LSA, valsts institūcijām, celt studentu aktivitāti, veidojot sabiedrisko domu un aktivizējot fakultāšu pašpārvalžu darbību.

Cik lielā mērā tas mums ir izdevies?

Runājot par pirmo – **studentu interešu aizstāvība** – pirmkārt, ir jāapzinās, kādas tad ir aktuālākās vajadzības. Tas ir:

- kredīti, stipendijas;
- izglītības kvalitāte;
- iesaukšanu obligātajā valsts militārajā dienestā u.c.

Ko es gribētu šajā gadījumā uz-

reiz uzsvērt – pamatā tās ir tās vajadzības, kuras nevar atrisināt viena augstskola, tādēļ aktīvi darbojoties LSA esam rīkojuši gan akcijas, gan piedalījušies un iesnieguši savus priekšlikumus par studentu kreditēšanu u.c.

Otra mūsu darbības prioritāte – **studentu aktivitātes celšana** – ir ļoti ilgstošs process, kura rezultātus var sajūt tikai vairāku gadu laikā, kā arī to ietekmē pārmaiņas gan valsts sociālā, gan ekonomiskā, gan politiskā sfērā.

Kādas metodes mēs izmantojam.

Tie bija izglītojoši semināri pašiem studentu padomes biedriem, kuros varēja pārrunāt gan kas ir organizācija, kādām jābūt studentu padomes funkcijām, mērķiem. Otrkārt, mēs centāmies sekmēt tieši fakultāšu studentu padomju rašanos. Un tā, ja pirms vairāk nekā gada tādas pašpārvaldes bija tikai trīs fakultātēs, tad tagad to skaits tuvojas jau astoņām. Lielā mērā to ir sekmējis arī LU SP izstrādātais un LU Senātā pieņemtais Stipendiju fonda nolikums, kas ļauj 1% no fakultātes stipendija fonda izlietot fakultāšu pašpārvalžu aktivitātēm.

Studiju un mācībspēku novērtēšana.

Visubeidzot man gribētos runāt par jautājumu, kas Latvijas Universitātē ir un būs aktuāls – novērtēšana.

LU nupat ir izgājusi ugunsgrābības un ir beigusies vienas programmas pašnovērtēšanās. Pie tās ļoti minimāli ir piesaistījušies arī studenti. Kāda vispār ir viņu loma šajā procesā?

Katra līmeņa novērtēšanas komisijā ir viens studentu pārstāvis. Taču objektīvi ņemot, es šaubos, vai tas ir visaptverošākais studentu viedoklis par programmām. Taču pēc manām domām, visefektīvākā metode, lai gan daudz darbietilpīgāka, ir studentu aptaujas. Tas nav nekā jauns vairumā citu valstu augstskolu,

kā arī dažu Latvijas augstskolu.

Protams, ir jāreķinās ar vairākiem priekšnosacījumiem, kas jāievēro, lai aptaujas dotu pēc iespējas lielāku efektivitāti.

Pirmkārt, ir jāapzinās tas, ka students nevar dot gatavu risinājumu, kā sakārtot studiju programmu, kādai jābūt priekšmetu secībai vai saskaņotībai. Toties students uzrāda simptomus, ko "vērīgs ārsts" spēj izanalizēt, novērtēt un attiecīgi rīkoties.

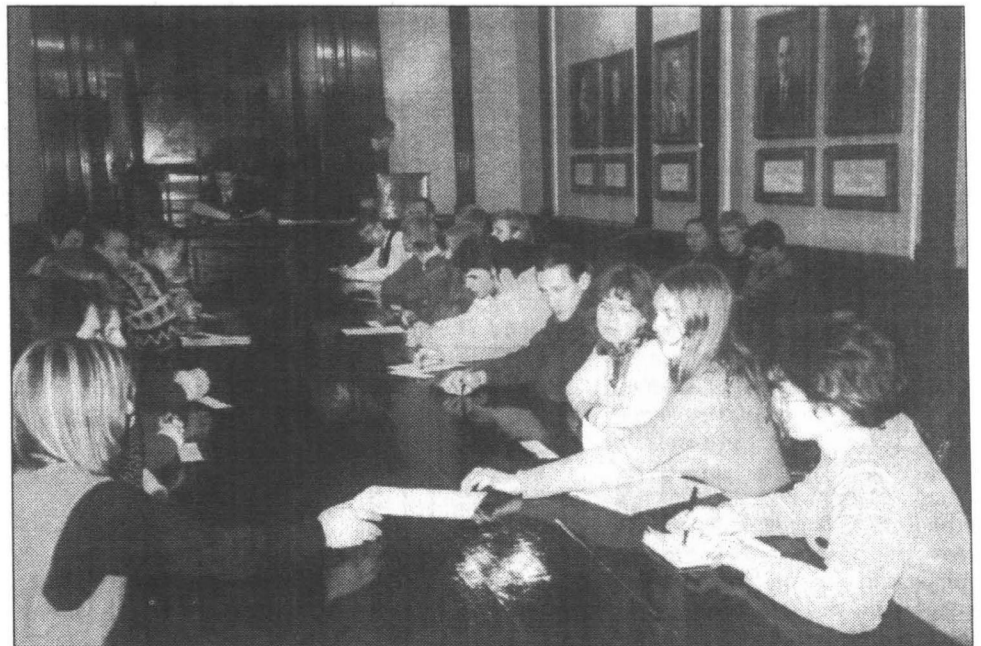
Otrkārt, ir ļoti svarīgi, lai iegūtie simptomi un tālāk šī pārstrādātā informācija nonāktu līdz istajiem adresātiem: Universitātes un fakultātes vadībai, pašiem pasniedzējiem, jo aptaujās var tikt iekļauti jautājumi arī par pasniegšanas metodēm, runas stilu u.tml., kā arī pie studentiem, kuri uz šīs informācijas pamata var izvēlēties, viņuprāt, visvērtīgākās lekcijas un viņi ir tiesīgi saņemt to pašu labāko, ko var dot attiecīgā universitāte.

Kādi, manuprāt, ir tie faktori vai momenti, kas ir jāpārvar, lai aptauja noritētu sekmīgi?

Galvenokārt ir svarīgi, kas to veic un ar kādiem līdzekļiem. Ir viegli pateikt, lai to veic studentu pašpārvaldes. To tiešām var noorganizēt, taču šos milzīgos tūkstošus anketu apkopot un izvilkēt rezultātus nevar pāris brīvrātīgi studenti. Tur ir jābūt Universitātes atbalstam. Otrs nedaudz mulsinošs moments ir tas, ka mūsu pasniedzēji nav pieraduši pie tā, ka students varētu viņa darbu ne tikai slavēt, bet arī kritizēt. Kāda mana paziņa, kura lasījusi lekcijas kādā ASV augstskolā un pēc tam saņēmusi aizpildītās studentu anketas, kur tika novērtēta gan dikcija, gan lekcijas loģiskums, gan pasniegšanas metodes, teicās pavisam nosarkusi. Bet ko darīt, students var būt ne tikai paklausīgs lekciju klausītājs, bet arī acīgs vērotājs un izvērtētājs. Būtu grēks šo viedokli uzskatīt par nelietderīgu.

INGA SAMOVIČA

STUDENTU PADOMES SĒDĒ

AUGSTSKOLU DIENA '97

Sadarbojoties Valsts Jaunatnes iniciatīvu centram (VJIC), Latvijas Universitātes Studentu padomei, Latvijas Studentu apvienībai un Profesionālās karjeras izvēles centram tiek rīkota "Augstskolu diena '97" Pasākums notiks šā gada 1. martā, LU telpās, Raiņa bulvārī 19.

Pēc VJIC aptaujas datiem tālākizglītošanās ir mūsdienu jau-

niešu aktuālākā problēma. Tāpēc radās doma organizēt "Augstskolu dienu '97", kuras mērķis ir informēt vecāko klašu skolniekus par augstākās izglītības iegūšanas iespējām Latvijā un palīdzēt izvēlēties atbilstošu mācību iestādi.

Ir pieteikušās 21 augstskola.

ĪSZIŅAS

Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes lietu departaments lūdz studējošos jauniešus izteikt priekšlikumus izmaiņām likumdošanas aktos, kas regulē jautājumus par sabiedriskām organizācijām. Priekšlikumi tiks ņemti vērā, sagatavojot izmaiņas likumdošanā ar mērķi veicināt valsts un pašvaldību atbalstu jaunatnes organizācijām un apvienībām. Priekšlikumus rakstiski var iesniegt vai nosūtīt IZM Jaunatnes lietu departamentam līdz 3. martam – Vaļņu ielā 2, Rīga LV 1050, t. 7229953. 27. februārī plānota diskusija par šiem jautājumiem.

Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes lietu departaments lūdz studējošos jauniešus izteikt priekšlikumus par nepieciešamību sagatavot Bērnu tiesību aizsardzības un nepilngadīgo likumpārkāpumu profilakses valsts programmu laika posmam līdz 2000. gadam. Nepieciešami ieteikumi programmas saturam, par pamatu ņemot līdzīgu Latvijas Republikas Ministru kabineta dokumentu 1996. un 1997. gadam, kas publicēts 1996. gada 21. februāra "Valdības Vēstnesī". Priekšlikumus rakstiski var iesniegt vai nosūtīt IZM Jaunatnes lietu departamentam līdz 3. martam – Vaļņu ielā 2, Rīga LV 1050, t. 7229953.

INFORMĀCIJAS APRĪTE

Vēstures un filozofijas fakultātes pašpārvalde:

♦ LU SP izteica atbalstu LU Vēstures un filozofijas fakultātes Filozofijas vēstures katedrai sadarbībā ar Jauniešu Atlantijas klubu rīkotajam ārpusdisciplinārajam informatīvo lekciju ciklam "Valodas filozofija, lingvistiska analīze, kultūra"

Vadības un ekonomiskās informātikas fakultātes pašpārvalde:

♦ Izdevās lieliska Valentīna dienas balle. Tā tika rīkota ar "Stimorol" atbalstu un firmas pārstāvji aktīvi līdzdarbojās pasākuma norisē, popularizējot savu produkciju.

♦ Ir iegādātas radio tumbiņas.

♦ No 21. līdz 23. februārim "Rūķīšos" Murjāņu tuvumā,

notika pašpārvaldes seminārs, kurā apspriežamā tēma bija mācībspēku un lekciju kvalitātes novērtēšana.

Ķīmijas fakultātes pašpārvalde:

♦ Notika Valentīna dienas atceres pasākums. Tas bija slēgts vakars ar galdiņiem, kura laikā dalībnieki varēja piedalīties daudz un dažādās atrakcijās, kas prasīja asprātību un izveicību. Dejas notika visu nakti.

Fizikas un matemātikas fakultātes pašpārvalde:

♦ Notiek gatavošanās Fizmatu dienam.

Bioloģijas fakultātes pašpārvalde:

♦ Ir apstiprināts jaunais stipendiju nolikums.

♦ Pašpārvaldē ir sadalīt amati – priekšsēdētājs – P. Evarts Bunders, vietnieks – D. Ustups, sekretārs – A. Čeirāns.

♦ Ir izsludināts konkurss par fakultātes emblemu – simbolu.

♦ Valentīna dienā tika veikta aptauja par fakultātes daiļāko būtni.

Ekonomikas fakultātes pašpārvalde:

♦ Ir apstiprināts jaunais stipendiju nolikums; paaugstinātas stipendijas un pazemināta atzīmes barjera, kas liedz saņemt stipendiju.

♦ Pašpārvaldē iesaistītie pirmo kursu studenti rīkoja pasākumu vecajiem pašpārvaldes biedriem.

♦ Domā par Ekonomu dienu organizēšanu.

Ģeogrāfijas un zemes ziņātņu fakultātes pašpārvalde:

♦ Apstiprināts jaunais stipendiju nolikums; zemākā stipendija ir 8 lati, bet augstākā – 25 lati.

♦ Ievēlēta jaunā fakultātes pašpārvalde – priekšsēdētājs – K. Matiss, vietnieks – A. Puriņš.

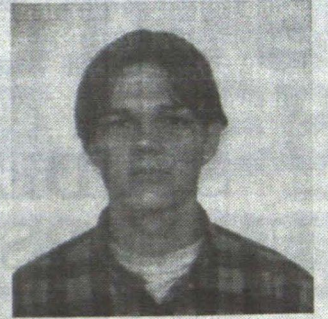
♦ Tika sarīkota "fukšene", jo pilnvērtīgākie "fukši" ir tie, kas izturējuši pirmo semestri.

♦ Notiks fakultātes zinātniskā konference. Pieteikumi ir iesniedzami līdz 15. aprīlim.

Par uzstāšanos konferencē studenti varēs iegūt automātisko ieskaiti jebkurā no izvēlētiem priekšmetiem.

♦ Kad no Stipendiju fonda tiks saņemti līdzekļi, tiks izsniegti pabalsti 20 Ls apmērā bakalauru un maģistru darbu izstrādei.

VIZĪTKARTE

Uģis Melders

Kosmosa noslēpumu zinātnājs no Ķīmijas fakultātes. Darbojas visur, kur var iesaistīties. Regulāri piedalās pasākumu rīkošanā fakultātē. Mīļākais gadalaiks – ziema, jo tad var slidot.

Moto – ja vēl kaut kas palicis ēdams, tad to apēdišu es.

Raksturīgākā iezīme – smaids.

STUDENTU ROTA ZEMESSARDZĒ

Latvijas Universitātes Veselības un sporta katedra piedāvā iespēju studiju laikā apgūt militāro pamatapmācību. Tiek veidota LU studentu un darbinieku rota Zemessardzē. Par tās komandieri iecerēts Herberts Linde. Tādējādi studentiem pavērtos iespēja neiet armijā.

Sīkākas ziņas: Alberts Skarulis, LU Veselības un sporta katedra, Aspazijas bulvāris 5, t. 7229027

JAUNĀIS KNZ KONKURSS!

1) Kurš ir jaundibinātās Studentu padomes frakcijas "Kosmosa noslēpumu zinātnājs" priekšsēdētājs?

2) Kāds pēdas izmērs ir Uģim Melderim?

3) Kur atrodas KNZ ģenerālmītne?

Pareizās atbildes jāsūta: Buļļu iela 5 – 116, KNZ ģenerālmītne, Didzim Ustupam.

KNZ IEPRIEKŠĒJĀ KONKURSA PAREIZĀS ATBILDES:

1) Jānim Ozoliņam nav nekāda sakara ar KNZ;

2) Pēteris Evarts – Bunders un Ivars Boreiko ir no Daugavpils;

3) Didža Ustupa hobiji ir sievas meklēšana, elektronisko zvanu kolekcionēšana, vecu avižu sasmalcināšana lielākos gabalos, rupja lamāšanās vientuļā apvidū.

Pirmā pareizā atbilde tika saņemta no Dainas Romkas (Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte). Līdz ar to balva – "Padomju šampanietis" un konfekšu kaste pārceļo laimīgās uzvarētājas rokās.

UNIVERSITĀTES DEBAŠU CENTRS INFORMĒ

Drugs should be legalized

this tournament will take place in

"Uzvara"

on March 1, 1997.

Transport & lodging provided

an OBLIGATORY definition:

drugs - any narcotic, amphetamine

tranquilizer, psychotropic and other substances, used for non-medical purposes

for further details & registration

see room 106 (Raina 19)

call 722 3701

LAPPUSI SAGATAVOJUŠAS

Edīte Kalniņa
Inese Ķikule
Rita Kašs